

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schölk, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licități mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 151.

Brașov, Sâmbătă 10 (23) Iulie.

1904.

Toastele dela Putna.

II.

„Suntem siguri, că oșpeții noștri din România vor duce în țara lor convingerea, că conaționali lor bucovineni sunt bine tratați aici și că se simt bine sub egida legilor noastre“.

Cuvintele aceste, pronunțate de prințul Hohenlohe la banchetul dela Putna, arată deosebirea, ce există între modul de a vedea al guvernului austriac și acela al guvernului ungar în ce privește politica de naționalitate.

Deosebirea nu e de formă sau tactică, ci principiară, întru cât în Austria dezvoltarea liberă și egala îndreptățire națională a cetățenilor sunt în mod explicit garantate de § 19 al constituției și această nu numai pe hârtie, ci cu efect practic, care, după împrejurări, se manifestă în diferitele țări și la diferitele popoare ale imperiului în măsură mai mare sau mai mică.

Nu este locul a cerceta aici gradul de bunăvoință și sinceritate a intențiilor guvernelor centrale austriace față cu poporul român autohton din Bucovina, dela inaugurarea constituției centraliste din 1867. Nici nu voim să examinăm afirmarea prințului Hohenlohe relativ la buna tratare a elementului român din Bucovina, punându-o în cumpănă cu faptele săvârșite până acum de cei dela stăpânire, ci o luăm așa cum a fost făcută, ca manifestare a convingerii actualului guvernator, ce are un razim și în constituție, precum și în politica de naționalitate, ce o urmărește în genere guvernele austriace.

Prințul Hohenlohe ni-se prezintă ca omul unei noue situații, care, în ce se atinge de modul cum trebuie pus în practică față cu Românii supuși Imperiului Austriac §-ul 19 al constituției austriace, are alte idei, decât le-au avut predecesorii săi.

Acosta pare a rezulta și din asigurarea, ce a dat-o prințul Hohenlohe într-o convorbire c'un diarist din România, dîcînd, că de când e dînsul guvernator al țării Bucovinei „s'a convins, că în adevăr Românii sunt cetățeni leali, supuși, harnici și liniștiți“. Nu tot cu acești ochi erau priviți Românii bucovineni înainte cu câți-va ani de guvernatorul de atunci, Bourgoingnon.

În toastul ținut la banchetul de la Putna prințul Hohenlohe a vizat însă cu deosebire politica ce-o urmărește guvernul său prin cultivarea și stringerea legăturilor de amicitie cu regatul român vecin. Și tocmai de aceea enunțațiunea sa, după care o strînsă amicitie a monarhiei noastre cu România presupune o bună tratare a Românilor supuși sceptorului habsburgic, este, în chipul franc și solemn cum a fost făcută cu ocaziunea serbării memoriei lui Ștefan cel Mare, de-o importanță deosebită politică.

Acosta s'a simțit cu deosebire în cercurile maghiare șoviniste, așa că o foice maghiară din cele mai răspândite a aflat de bine și necesar de a trage la răspundere pe ministrul președinte austriac Koerber, pentru-că, prin aplicarea politicii sale de naționalitate liberale, face concurență dăunătoare politicii de naționalitate a guvernului maghiar, ce culminează în măsurile despotice de desnaționalizare prevăzute în proiectul de lege școlară al lui Berzeviczy.

Decă cei din Viena au voit să facă din incidentul serbărilor dela Putna o trăsătură de șac, pentru-că se contracareze politica de naționalitate intolerantă și dușmănoasă a regimului maghiar, prin care se compromit și interesele politice esteriore a monarhiei, atunci și-au ajuns scopul.

Toastele dela Putna au fost o protestare viuă și puternică în contra acelei politice nefaste, ce nu dă nutremînt decât urei și discordiei între țări și popoare.

„Serbarea din Putna și Austria.“

În numărul de ieri am făcut un extras din articolul cu titlul de mai sus al diarului „Budapesti Hirlop“. Dăm mai jos în traducere verbală partea caracteristică a acelui articol:

„Guvernul maghiar și societatea politică maghiară a așteptat cu priviri atente decursul serbărilor de la Putna și nu ne-am tăinuit părerea, că participarea din partea cetățenilor ungari la serbarea internațională (!) din Putna: însemnează a servi politica cea mare românească îndreptată contra integrității teritoriale a monarhiei, prin urmare contra dinastiei.“

„Escelența Sa d-l Körber, ca bărbat de stat foarte deștept, de sigur a cunoscut acest punct de vedere maghiar și a știut, că în urma proiectului de lege școlară al lui Berzeviczy, Românii noștri din patrie sunt foarte îndârjiți și că ne va da destule griji până vom mulcomi această îndârjire: cu toate acestea guvernul austriac a trimis la serbarea din Putna, ca decor, participant, dătător de importanță și împărțitor de binecuvîntarea guvernului austriac, pe guvernatorul Bucovinei, d-l principe Hohenlohe. D-l principe s'a prezentat cu strălucire pompoasă, a manifestat o amabilitate răpitoare, a perorat cu inimă caldă la serbarea al cărei caracter principal a fost exprimarea atracțiunii către regatul român și a urei atîțate contra Maghiarilor.“

„Ce este asta din partea guvernului austriac, decă nu intrigă viclenă împotriva Ungariei și a guvernului său? Ce este asta, decă nu contrarierea din Viena a politicii maghiare de naționalități? Ce este, decă nu accentuarea demonstrativă din partea guvernului austriac în fața Românilor din Ungaria a circumstanței, că: uitați-vă, politica maghiară condamnă a-ventul nobil al inimelor voștre, expansiunea inimilor voștre în fața mormîntului eroului vostru național; despotismul politic maghiar vrăse vă interdică chiar și comemorarea istorică... pe când noi guvern austriac, guvern civilizat, vă cinstim, trimitem la serbarea voastră pe lociitorul nostru și

vă asigurăm despre bunăvoința sufletului nostru iubitor de libertate; decă paporule român din Ungaria! decă s'ar întâmpla să veni din cauza tirăniei maghiare, n'ai decă să mi-te adresezi mie la Viena, să te adresezi guvernului austriac, er tu Române din România, decă cauți aliat împotriva politicii maghiare, uite la mine în Viena, eu, Ernst Körber, sunt amicul tău, care am cînstîl pe eroul tău. cel ce i-a bătut pe Unguri și m'am închinat înaintea politicii tale panromâne!“

„Bp. H.“ spune, că tactica lui Körber este a arunca tăciunele în Ungaria, de câte ori guvernul începe să reguleze pactul. La serbarea din Putna însă Körber a trecut toate marginile permise, încurajînd tendințele îndreptate de panromânism împotriva integrității „imperului“ și de aceea s'ar mira („Bp. H“, care de altmîntea este inspirat de guvern — Red.), decă guvernul maghiar n'ar face demersuri „contra tacticii acestuia primejdioase a d-lui Körber“.

In amintirea lui Ștefan cel Mare.

Serbarea din Bușteni.

În ziua de 4 Iulie v. pe un timp admirabil de frumos, la orele 5 dimineața semnalul serbării a fost dat de 13 lovituri de tunuri trimise în munții Caraimanului, de la Castelul Peleş. La orele 8 jum. toate școlile din comună s'au adunat în curtea bisericii, unde muzica regimentului 32 cânta pentru festivitate. Până la orele 10 jum. s'a oficiat serviciul sfintei liturghii de către preacuviosul Archimandrit Dionisie și clerul bisericii, er răspunsurile erau date de corul școlii din Bușteni. În timpul sfintelor daruri s'a pomenit voivodul, familia lui și întreaga curte a sa.

După terminarea sfintei liturghii s'a oficiat Panachida marelui Domnitor, în curtea bisericii, când corul a intonat duioasa „vecnica pomenire“, er archimandritul Dionisie a înălțat rugăciuni pentru Marele Domn și sfetnicii săi.

Muzica militară a intonat aria „pentru rugăciune“, clopotele bisericii au sunat, er tunurile din Caraiman au tras încă 13 lovituri.

Panachida s'a terminat cu o prea frumoasă cuvîntare de ocazie rostită de primarul comunei d-l Arou Jinga, care a arătat strălucitele fapte și răsboiele Marelui Domnitor.

La orele 1 jum. toate școlile, cu muzica militară și cu societățile constituite, în frunte cu drapelul lor, și anume: „Liga culturală“, Banca populară „Gheorghe Lazăr“, banca „Peleşul“ și „Societatea de cântări“ din Azuga, s'au adunat în curtea școlii, de unde au plecat în sunetele muzicii la „Parcul Domeniului Coronei“, admirabil aranjat, decorat cu numeroase steguri și prevăzută cu o mare și drăguță scenă ridicată din ordinul d-lui Ioan Kallinderu, administratorul Domeniului Coronei.

Aci s'au făcut producțiuni școlare și muzicale de cele patru școle din comună, după care a urmat distribuția premiilor.

Toți învățătorii, școlarii, autoritatea comunală și publicul au fost la înălțimea cerută de împrejurare.

Intrîga comună Predeal, dîr în special Bușteni, au prezentat în acea di un aspect măreț. Numeroasele arcuți de triumf ornate cu drapelul național și cu inscripțiuni pentru amintirea vitejiei lui Ștefan, arătau tuturor cătă muncă s'a depus pentru această măreță serbătoare.

O proclamație a lui Ștefan Vodă.

„Pentru Ștefan cel Mare“ este titlul unui foarte reușit număr festiv apărut în R.-Sărat cu prilejul serbării lui Ștefan cel Mare. Numărul publicat cu concursul primarului de R.-Sărat, d-l V. Pella, și al d-lui D. Munteanu-Rîmnic, profesor, conține o foarte bogată literatură de ocazie, alésă din scrierile celor mai de seamă autori români. Estragem din acest număr frumoasa proclamație a lui Ștefan-Vodă către Brăileni și Buzoeni, în 1481, cu trei luni înainte de a veni în contra lui Tepeș-Vodă.

„Io Ștefan cu mila lui Dumnezeu Voevod și Domn al întregii țări a Moldo-Vlachiei, serie Domnia mea tuturor boierilor mari și mici, și tuturor judeților, și tuturor sêracilor, de la mic până la mare. Și după acesta așa se vă fie în soire, că am luat Domnia Mea pe lângă mine pe fiul Domniei Mele, Mircea Voevod, și nu-l voi lăsa de la mine, ci voi stăru pentru binele lui, ca și pentru al meu, eu însumi cu capul meu și cu boerii mei și cu totă țera mea, ca să-și dobîndescă baștina sa, Țera Românească, căci fi este baștina dréptă, cum Dumnezeu soie, și cum voi singuri bine soiți.“

„Deci vă grăiesc vouă: în ceasul în care veți vedea această scrisore a Domniei Mele, în acel ceas se vă întorceți îndrét la locurile voștre, fie-care pe unde ați fost și pe unde ați ședut mai înainte, cu tot avutul vostru, cât va avé fie-care, și se vă păstrați avutul și se arăți pe unde ați arat și mai înainte, fără nici o grije și fără nici o frică sau temere. Căci așa se soiți: nu mă gândesc să vă fac nici un rău și nici o pagubă, ci vă veți hrăni și veți trăi în pace. Așisderea, cine vrea să vié la Domnia Mea și la fiul Domniei Mele, Mircea Voevod, îl vom milui pe unul ca acela și-l vom hrăni și-l vom cinsti.“

„Și pentru acesta este credința Domniei Mele și credința boierilor Domniei Mele mari și mici.“

„Serisă în Têrgul de jos (Roman), Martie 15.“

Pe față are și adresă: „od Buzuș od Rivmîk“ în moldovenesce.

(Din „Documente și Regeste“ de I. Bogdan).

Interviewuri.

În numărul său dela 8 Iulie v. „Adevêrul“ din București publică interviewurile ce le-a avut corespondentul său cu prințul Hohenlohe, Metropolitul Repta și br. Eud. Hurmuzachi în decursul serbărilor dela Putna.

Lăsăm să urmeze ceea ce scrie amintitul corespondent al foicei bucurescene despre aceste interviewuri:

Era amedă, când partea întâiu a serbării de dimineață fu terminată prin solemnitatea depunerii coronei. Prințul Hohenlohe în apartamentele sale, după ce și-a schimbat uniforma cu o haină neagră, și-a exprimat dorința de a fi prezentate persoanele marcante sosite din România, aflătoare la Putna.

Vedînd că prințul provocă aceste audiențe, am solicitat și eu o audiență, în calitate de diarist și reprezentant al „Adevêrului“ la această serbare. Imediat ce a

fost transmisă cartea mea de vizită, am fost condus de secretarul său particular în salonul de recepție, unde se afla singur prințul Hohenlohe.

Cu zîmbetul pe buze, după ce-mi dă mâna, mă invită să iau loc și mă rogă să spun, cu ce-mi poște fi util. I-am arătat atunci că mi-ar fi foarte plăcut să-mi acordă un interview, pentru „Adevărul“. Bucuros mi s'a pus la dispoziție și atunci, la întrebările mele, prințul mi-a dat răspunsurile ce le produc mai jos.

— Escelență, — fii prima mea întrebare, — mi-ar fi plăcut și util să o născ, ca să sunt considerațiile de care se bucură Românii din Bucovina, pe lângă împărat și guvern.

— *Impăratul apreciază foarte mult patriotismul sincer al Românilor Bucovineni și v'o mărturisim, că acești dragoste nu e rău plasată, căci în timpul de când dețin în mâinile mele guvernarea Bucovinei, m'am convins, că în adevăr Românul e un cetățean brav, loial, supus, harnic, liniștit, cu un cuvânt posedă toate calitățile ce fac un bun cetățean.*

— Luptele și disidențele politice, nu le vădăm interesele lor și nu sunt rău vădute de guvern?

— Intr'o țară ca Austria, cu naționalități multiple, luptele și disidențele politice sunt neînălțurabile. Eu unul nu țin socotă de aceste lupte, de ore-ce conform principiilor mele, nu pot și nu trebuie să mă amestec în politică, fie-care cetățean fiind liber a gândi și a lucra conform cu sentimentele sale, bine înțeles însă, în limitele permisului și ale legii.

— Dacă-mi permiteți a insista asupra principiilor dv. politice, căci ele sunt partea cea mai interesantă pentru noi Românii din România, D-v ca guvernator al Bucovinei aveți puterea de a proteja sau apăsa pe supușii români.

— Imi pare bine că-ți ridicat această chestiune, de ore-ce prin acesta mi-ați oferit prilejul unei explicații, răspunde prințul Hohenlohe.

În calitatea de guvernator al Bucovinei mă călăuzesc de înțeleptul precept: *Une bonne administration, c'est la meilleure politique.*

Ținta mea ca guvernator al unui ținut, trebuie să fie a îngriji în primul rând de prosperitatea economică a ținutului meu, de liniștea, siguranța și fericirea cetățenilor. De aceea mă interesează, decât supușii au tot ce le trebuie și caut a repara lipsurile, decât funcționarul își fac datoria la care sunt chemați, decât în fine este ceva nou de făcut sau de îmbunătățit. Cultul tuturor supușilor și ideile politice le sunt respectate. În manifestările religioase, cât și în cele politice, nu mă amestec și nici nu permit funcționarilor să se amestece.

Pentru a nu abusa de amabilitatea interlectorului, mi-am permis o ultimă întrebare, și anume:

— Cum trăesc Românii cu cele-lalte naționalități?

— După cât știu eu, — și sunt bine informat — răspunde Hohenlohe, Românii trăesc în perfectă armonie cu ceil'alți supuși. În special țărani români cu țărani ruteni se au foarte bine între ei. În lumea oală, din cauza politice, există puține animosități; ele nu comptază însă, căci asemenea sentimente există și între naționalități, cari se dușmănesc din cauza politice.

Pe când mă aflam în audiență la prințul Hohenlohe, avînd a prezenta mai mulți Români, intră în salonul de recepție metrop. Vladimir de Repta, o figură blândă și iubită. Presentat fiind de prințul mitropolitului, amabil la escus se scusă și voește a-se retrage pentru a nu ne deranja. Mă opun la acesta și insist ca mitropolitul să nu plece, împărțându-i scopul ce m'a adus la prinț. În același timp profit de împrejurare și solicit mitropolitului un interview. Fiind așteptat de persoanele ce voia să le prezinte prințului, se scuză că nu-mi poște răspunde pe dată; mă invită însă a-mă prezenta la d-sa după banchet, ceea ce am și făcut.

Cu acest prilej, mitropolitul Vladimir de Repta, capul bisericilor din Bucovina, mi-a arătat că Românii din Bucovina se bucură de cea mai largă libertate a cultului și a ideilor.

Ca o dovadă, înaltul prelat îmi citează serbarea de la Putna și solicitudinea arătată de guvern Românilor, în scopul acestei festivități.

E trist însă, că patimi politice, fac să se deslănțuiescă intrigi dăunătoare asupra românismului bucovinen.

Mitropolitul de Repta îmi confirmă și d-sa faptul, că Românii sunt bine tratați și

că trăesc în armonie cu cele-lalte naționalități, pe teritoriul austriac.

Baronul Eudoxiu Hurmuzachi, fost prefect, fost deputat, fost președinte al partidelor române unite, președinte actual al societății pentru cultivarea literaturii și istoriei române, unul din fruntașii Românilor bucovineni, a binevoit să-mi spună următoarele asupra situației Românilor de acolo, cu prilejul interviewului ce mi-a acordat și despre care v'am telegrafiat la timp:

„Românii din Bucovina sunt un popor mic, spune baronul de Hurmuzachi, și în interesul propriei lor existențe trebuie să fie cu toții uniți, căci alt-cum merg spre peire. Guvernul face tot posibilul spre a ajuta unirea și întărirea noastră. Noi însă în loc să ne folosim de acest sprijin și să căutăm a propăși pe teren economic și cultural, ne pierdem vremea în lupte meschine, în intrigi dăunătoare și primejdioase. Ar fi timpul, ca aceste disidențe să înceteze, căci adversarii exploatează certurile noastre și mă tem mult, că continuându-se tot astfel va veni un timp, când ori-ce revenire va fi de prisos, unirea fiind prea târzie și greșile trecutului ireparabile.“

Suprimarea clubului român comitatens din Bistrița-Năsăud.

Scim că clubul comit. român din Bistrița-Năsăud a fost dizolvat și suprimat de către șeful poliției orașului Bistrița sub diferite pretexte de formalități neobservate, cărora li-s'a dat aparența legalității. Mai mult. Nouă membri de frunte ai acestui club comitatens au fost aspru pedepsiți prin sentință polițienescă, pentru activitatea ce au desfășurat în reorganizarea acestui club. Casul ca și condamnarea, li-sunt cunoscute cetitorilor noștri. Țilele aceste, primind textul original al sentinței, îl lăsăm să urmeze din cuvînt în cuvînt, ca un viu document despre libertatea constituțională de care se bucură în Ungaria Românii la începutul veacului al XX-lea. Etă-o:

Sentință

Contra celor ce urmăz, inculpați a fi luat parte la activitatea unei societăți neconstituite în regulă și aflători pe picior liber:

1) Gerasim Domide, născut în Rodna veche de 48 ani, de relig. gr. cat. pedepsit, protopop, locuitor în Bistrița.

2) Dr. Gavril Tripon n. în Iolod, de 44 ani, gr. cat. avocat, nepedepsit, locuitor în Bistrița.

3) Dr. Vas. Pahone n. în Bârgău de 35 ani, gr. or., avocat, nepedepsit, locuitor în Bistrița.

4) Dr. Victor Onigor, din Zagra, de 30 ani, gr. cat. căsătorit, avocat, nepedepsit, locuitor în Bistrița.

5) Dr. Demetriu Ciuta n. în Rebrîșóra, de 45 ani, gr. cat., avocat, nepedepsit, locuitor în Bistrița.

6) Dr. Dion. Loginu, n. în Nepos, de 42 ani, gr. cat., avocat, nepedepsit, locuitor în Bistrița.

7) Ciril Deac n. în Ruși, de 55 ani, gr. cat., vicar episcopesc, nepedepsit, locuitor în Năsăud.

8) Ioan Dologa n. în Borgo-Tiha, de 45 ani, gr. cat., preot, nepedepsit, locuitor în Borgo-Tiha.

9) Pamfil Grapini, n. în Rodna Nouă, de 49 ani, gr. cat., protopop, nepedepsit, locuitor în Rodna Nouă.

Toți aceștia fiind acușați de contravenția prevădută în ordinul ministrului de interne nr. 1136 pres. din 1898 prin participarea la conducerea resp. activitatea unei societăți constituite fără aprobarea guvernului, pe baza aceluiaș ordin ministerial, pe lângă aplicarea §-ului 21 al art. de lege LX din 1879, și anume cei de sub 1—3 și 5—9 se pedepsesc cu câte 5 zile arest, ce se poște rescumpăra cu câte 100 corone și încă cu 100 corone amendă, care trebuie plătită în timp de 15 zile sub amenințare de execuție, er în cas de insolabilitate încă la câte 5 zile arest.

Acușatul de sub punctul 4, Dr. Victor Onigor este condamnat la 10 zile arest, ce se va poște rescumpăra cu 200 corone în bani și încă la 200 corone amendă, er în cas când suma aceasta nu s'ar poște încasa, încă la 10 zile arest cu întrefinerea proprie, eventual la plățirea cheltuelilor de procedură și întreținere, ce s'ar ivi.

Amendele vor intra în sensul §-ului 23 al art. XX din 1901 jumătate în visteria statului, jumătate în cassieria orașului Bistrița.

Dr. Alesandru Popu, Ioan Popu, Dr. Paul Tamco și Simeon Mondă se achită de acușarea de contravenție și urmări-le ei.

Sentința acesta, după intrarea ei în vigore, conform §-ului 33 al regulamentului de procedură se ordonă a-se comunica presidentului camerei advocaților din T. Mureșului.

Motive:

Legile noastre, ordinațiunile ministeriale și dreptul consuetudinar disting trei specii de asociațiuni, anume societatea, reuniunea și intrunirea. Prima este dominată cu desăvîrșire de regulile dreptului privat, celelalte două de ordinațiunile ministerului de interne nr. 1394 din 1873, nr. 1508 din 1875 și nr. 1136 din 1898, acestea sunt prin urmare concepții administrative.

Dreptul de supraveghiere și control al guvernului, este constatat în mod absolut în §. 32 al art III de lege din 1848 și pe acest articol se întemeiază ingerența guvernului respective a organelor sale asupra reuniunilor și intrunirilor.

Legile și ordinațiunile amintite și viața juridică stabilesc riguroso păriletele despărțitor între reuniune și intrunire (egyesület és gyűlekezet) astfel, că se consideră de reuniune ori-ce organizație compusă din mai multe persoane, care are organele determinate și o anumită țintă independentă; er intrunire este ori-ce adunare (egyesülés), care consistă dintr'un număr nedeterminat de membri, se adună fără a ave caracterul stabilității ocazional, spre a discuta sau tranșa un anumit lucru sau anumite lucruri. Așa der stabilitatea este acel caracter, care deosebesce reuniunea de intrunire. Prin urmare ori ce organizație, care nu este societate, — este ori reuniune, ori intrunire. (Va urma).

Din dieta ungară.

— Desbaterea asupra listei civile. —

În ședința de la 20 Iulie s'a continuat desbaterea asupra listei civile.

Bako Jozsef nu votază proiectul, fiind-că nu există curte maghiară; în palatul din Buda numai bufnițele și paianjenii își au lacașul. Nu dăm nimic pentru susținerea membrilor dinastiei, fiind-că aceștia, afară de 1—2, toți locuiesc în Austria, unde aerul e plin cu ură contra Maghiarilor. Presentă o moțiunea, cerînd ca cele două milioane destinate pentru sporirea listei civile, să se întrebuinteze spre scopuri școlare.

Rath Endre spune, că regii tot-deuna promit, der foarte puțin implinesc.

Sentimentele naționale ale Maghiarilor tot-deuna au trebuit să se retragă în fața voinței dinastiei. Nu se poște, ca dinastia să primescă de la o nație s'eracă urcarea listei civile. Nu votază proiectul.

Kecksemethy Ferencz vorbește despre emigrări. Rassa maghiară își strămută încetul cu încetul locuința în America. În locul celor ce se duc, vin de cei cu periciuni lungi din Galiția, cari n'o să apere patria acesta în vremuri de nevoie.

Vorbesce apoi despre lista civilă. De la paot încoace de patru-ori s'a urcat lista acesta. Der o să gândim și noi odată, că 20 de presidenti de republică nu costă atata, cât un rege. Sporirea familiei regale a devenit foarte îngrijitoare. Intreg nemeul omenesc își trage obârșia de la o păreche de omeni. Și mai mulți omeni ar fi decât toți rămăneau în paradis. Apoi se soie, că familia regală trăesc într'un ade-

vărat paradis, de aceea putem să ne așteptăm la sporirea ei. Dacă venitele familiei regale sunt mici, membrii ei n'au decât să și-le urce prin muncă cinstită, cu sapa, cu căsa, ori cu alt meșteșug; căci și de altmintre membrii familiei regale învață câte-o meserie. Ar fi bine, decât meseriile acestea și le-ar exercita. și încă în Ungaria, căci atunci totuși am poște să creăm teritoriul vamal independent chiar și numai pentru archiducii, cari s'ar îndeletnici cu meseriile.

Ivanka Oscar nu votază lista civilă, fiind-că curtea nu petrece în Budapesta, ci în Viena.

În ședința de la 21 Iulie a luat cuvîntul Lengyel Zoltan, după al cărui discurs s'a încheiat desbaterea generală asupra listei civile.

De încheiere au mai vorbit Victor Rakosi și contele Albert Apponyi. Acestora li-a răspuns ministrul-președinte Tisza declarînd, că „națiunea“ întregă doresce, ca corona maghiară să strălucescă în aceeași lumină ca coronele domnitorilor celor-lalte state.

În ședința de ađi se va face votarea nominală.

Răsboiul ruso-japones.

Despre lupta de la trecătorea Motien însuși generalul Kuroki a trimis un raport detaiat la Tokio. — Generalul Keller a atacat pe Japonese cu 4 regimente, încercînd în diferite rînduri să impresure linia de luptă japonesă. Trupele lui Kuroki însă, cari ocupau înălțimile trecătorei, au desfășurat o rezistență mare, der vădînd forțele preponderante ale Rușilor, s'au retras. Pe când se retrăgeau Japoneseii au primit ajutoare însemnate și începură imediat să atace ei. Rușii s'au retras atunci spre Taman și nu s'au oprit decât în ținutul Kinkiapotse. La orele 2 d. a. bateriile rusesesci postate aici au deschis focul asupra Japoneseilor, cari urmăriau pe Ruși, din care cauză Japoneseii nu mai continuă urmărirea spre vest.

A doua și dimineța un batalion de infanterie japonesă și o companie de cavalerie a atacat pe Ruși la Hsiamutung. Lupta a fost foarte înverșunată. Toți ofițerii japonesi au fost uciși sau răniți de glonțele Rușilor. Era pe-aci, ca Japoneseii să piardă lupta, decât în momentul suprem n'ar fi primit ajutoare. Kuroki însuși spune, că pierderile Japoneseilor au fost de 300 omeni.

După o altă știre din Tokio, Japoneseii au pierdut 800 de omeni. Rușii aproape 2000.

— Diarul „Standard“ află următoarele despre lupta de la pasul Motien: Generalul rus Keller a voit să atace noaptea pe Japoneseii în pasul Motien, cu 20,000 de omeni, cu totă părerea contrară a lui Kuropatkin.

Noaptea era întunecată; ceta era foarte grosă. Japoneseii s'au prefăcut, că au fost surprinși, arătînd desordine.

Rușii au dat un asalt energic asupra muntelui, respingînd avant-posturile japonesese și ocupînd templul budhist de pe culmea muntelui. Aici Rușii au aședat tunurile, ce le aduseră cu denșii și au bombardat teribil pe Japoneseii. Aceștia au răspuns cu aceeași vigore.

În dimineța următoare risipindu-se ceta, Japoneseii au atacat pe Ruși cu o adevărată furie.

Japonesii își aședară tunurile într'o minunată pozițiune de unde au fulgerat trupele lui Keller, cari trebuiră să dea îndărăt. Reconcentrarea Rușilor s'a făcut în deplină ordine pe drumul către Liao-Yang Abia la 3 ore după amedzi Japoneseii au rămas complect stăpâni pe pasul Motienling, unde Rușii au lăsat două sute de cadavre.

Japonesii au urmărit pe Ruși până la Kangkiaputze, care se află la distanță de 12 mile de la Liao-Yang.

— Generalissimul Kuropatkin telegrafiază Țarului, că de la 19 Iulie nu s'a în-

témplat vr'o schimbare mai esențială. La 18 Iulie n. s'a vădut forțe militare japoneze însemnate înaintând spre *Sikoyan*, pe drumul ce duce de la *Liaoyang* spre *Saimatsi*.

— La Sud, precum se anunță, s'a întreprins înaintarea armatei lui *Oku*. Se dice, că *Oku* așteaptă întărirea nouă înainte de a ataca *Daishao*.

Pe când se întâmplă aceste la Nord și la Sud, pe atunci evenimentele importante se pregătesc departe de câmpul de război, însă în legătură cu războiul. Flota voluntară rusă din Marea Roșie a secuestrat un vapor german și un vapor engles. Din cauza acesta e în ajun a isbucni un *conflict diplomatic*. Anglia mai ales este, care nu poate să tolereze o procedură atât de volnică a Rusiei. Vaporul engles „*Malacca*” transporta munițiunile pentru flota englesă din apele chineze. Secuestrarea lui a produs o mare agitațiune în Anglia. Pressa englesă cere, ca guvernul să nu se mulțumească cu simple demersuri diplomatice.

Ambasadorul engles din Petersburg a și remis guvernului rusesc o *notă energică de protestare* contra secuestrării vaporului „*Malacca*”, cerând punerea lui în libertate. Nota face atent guvernul rusesc la gravele urmări, ce poate să le aibă această secuestrare.

SCIRIL DILEEI.

9 (22) Iulie.

De la Putna am primit cu posta de după amiazi continuarea raportului asupra serbărilor, precum și întreg discursul festiv al d-lui profesor *Onciul*. Acest raport a sosit preț târziu, pentru-ca să pôtă fi publicat în numărul de azi.

Străinii la sate în România. După o circulară a ministerului român de interne, străinii nu se vor mai pute stabili în comunele rurale, decât cu autorizația consiliului comunal al comunei unde voese să se stabilească. Această autorizație se va pute da, decât străinul va dovedi, cu un certificat emanat de la autoritatea competentă a locului de unde a plecat, că a satisfăcut legea recrutării decât e major, că nu a fost condamnat pentru crime și delict, că s'a bucurat de bună purtare și că are o meserie sau un capital de o mie lei.

Moștenirea lui Krüger se evaluează la 10 milioane de franci, plasate în diferite bănci europene și americane.

Teatru german în Transilvania. Ministrul de interne unguresc a acordat din nou directorului de teatru *Leo Bauer* permisiunea de a da reprezentațiunile germane în orașele: Sibiu, Sebeș, Brașov, Mediaș, Bistrița, Orăștie, Cohalm și Agnita. Diarul „E.k” din Clușiu este indignat din pricina acestei concesiuni făcute limbii și artei „străine”.

Despărțământul Sătmăru-Ugocia al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” își va ține adunarea VI-a generală în comuna Pomi la 7 August st. n. 1904. **Programa adunării:** a) la 7 ore dim. primirea comitetului central, b) la 8 ore Liturgia solemnă cu predică rostită de M. O. D. Alesiu Pop, c) la 11 ore începutul ședinței Asociațiunii (după program). — La finea ședinței se va ține prin d-nul Gavril Barbul o disertațiune pentru popor. Ședința se va ține în biserică parochială. d) La 1 oră prânz comun (1 persoană 3 cor.). Oșpetii participanți sunt rugați a se anunța pentru încastrare și pentru înscriere la prânzul comun la președintele comitetului aranjator domnul Aurel Pelle paroch în Pomi (Remetemező). Stațiunea de cale ferată pentru Pomi este în Borlesci (Barlafalu) și Seini (Szinérváralja); în Borlesci: sosesc de către Șomcuta și Jibou la 4 ore de dim. și la 3 p. m., de către Carei — Gilvács: la 9 ore dim. și 12 ore noaptea, în Seini sosesc de către Sătmăr: la 8 ore dim. și la 9 ore seara, de către Baia-Mare: la 7 ore dim. și la 5 ore p. m.

Foc mare. Marți, la 19 Iulie, către 5 ore după amiază, scrie „Activitatea”, s'a iscat din negrije (la copt de pâine) foc în comuna *Vuidei*, cercul Orăștiei, partea din sus. Au ars 30 case și tot atâtea surși, șopron și alte clădiri economice, apoi a căzut jertfă elementului și o femeie, care a intrat în casă să-și adune una altă, au ars o vacă, 2 junci și mai mulți porci.

Focul a fost ajutat de un vânt ce trăgea de către nord spre miază-zi. Despre localizare sau stingere nu era vorbă, pentru că apa din vale și fântâni a săcat aproape de tot. Paguba, mai luând în socotela și grâul, apoi nutrețul adunat la fie-care, este mare și nădejdea de alte agoniseli, pe anul acesta, au perit în urma secetei. Mare este lovitura pe acești țărani sărmani și te cuprinde mila de ei și numărările lor familii, când îi privești. Este la loc și fie-care împlinesce numai o faptă adevărat creștină și de caritate, care se va îndura de acești nefericiți, sărindu-le întru ajutor. — Bis dat, qui cito dat!

Români în serviciu japones. Vaporul român „*Turnu Severin*” a intrat înainte de două luni în portul Cardiff. Matrosii *George Fănuță*, *Al. Becheru* și *Gheorghe Donici* având un conflict cu căpitanul *Raelis*, au părăsit vaporul și s'au îmbarcat pentru China, de unde s'au dus în Japonia și au intrat în serviciu pe vaporul „*Yokohama*”. *Becheru* a trimis acum o cartă ilustrată mecanicului de pe „*T. Severin*” cu data: Chelfoo, 5 Iulie 1904. El scrie următoarele: „Sunt sănătos și mă aflu cu Fănuță și Donici pe vaporul de război japones „*Yokohama*”, eu ca mecanic cl. III., Donici ca fochist și Fănuță ca matros. Ne tratăm foarte bine. Vaporul nostru circula între *Port Arthur* și *Chelfoo*, distanță de 60 mile. Vă salut cu respect *A. Becheru*”.

Comunități nouă bisericesci române în Macedonia. Se vestesc din Constantinopole, că în vilaietele *Ueskub* și *Monastir* au fost înființate 7 comunități bisericesci nouă aromâne. Dimpună cu aceste comunele bisericesci române din Macedonia au ajuns a fi 50 la număr.

Casuri de lepră în Dobrițin. Pe moșia lui *Ferd. Harstein* de lângă Dobrițin a perit o vacă de înfricoșata boală a leprei. Veterinarul a ordonat să fie imediat îngropată. Dér n'au ascultat de ordinul veterinarului, ci au împărțit carnea vitei între lucrători. Peste câte-va zile s'a bolnăvit grav de lepră femeia unui lucrător, ér mai târziu încă 6 lucrători.

În Tulcea s'a întâmplat, că nisece elevi de la gimnasiu au fost prinși într'un local public noaptea după orele 10 și fiindcă la somația unui profesor n'au vrut să părăsescă localul, elevii au fost îndepărtați de-acolo prin intervenția poliției, ér a doua zi fiind împărțirea premiilor, directorul gimnasiului *Moisil* a declarat în fața publicului, că elevii culpabili au fost excluși de la premii. Tot-odată matadorii principali au fost eliminați din școlă anume: *Hartel* pe 1 an, *Comanescu* pe 4 luni, *Gorski* și *Topuzov* pe câte 2 luni.

Diarul „*Adevărul*” ocupându-se de cazul acesta pe pagina I. sub titlul „*Jandarmierie școlară*” serie următoarele notimade:

„Acum întrebăm: Ce fel de pedagogie este acesta? Nu înșamnă acesta a neîndreptăți și răsvrați (!) pe elevi împotriva școlii? Nu înșamnă a se juca cu anii lor tineri pentru tot soiul de prostii isvortite (sic) de măsură nesăbuite?...”

Dl Dr. Alfred Jekelius, medicul secundar al spitalului civil din Brașov, în ziua de 24 Iulie pleacă în concediu pe patru săptămâni.

Inveninare cu briciul. La un bărbier din Dobrițin s'a ras zilele trecute *Augustin Klimó*, controlor la căile ferate. Bărbierul l'a sgarat din greșelă. *Klimó* n'a dat ranei nici o importanță. Se vede însă, că briciul a fost murdar, căci după amiazi i-s'a umflat fața nefericitului om, ér medicii au constatat, că *lui Klimó* i-s'a înveninat sângele. Starea lui *Klimó* a devenit tot mai rea și probabil, că nu va mai trăi, decât câte-va zile.

Musica orășenescă va da concerte pe promenada de jos Vineri, Sâmbătă, Luni, Marți și Mercuri la 5 1/2 seara, ér Sâmbătă, Duminică și Mercuri la 7 1/2 dim. pe promenada de sub Timpă.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma *A. MOLL*, livrantul curții c. și r. din Viena *Tuchlauben* Nr. 9. își recomandă amatorilor de fotografare, articolele sale necesare pentru a fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținând prețurile.

Anuare.

IV.

Anuarul institutelor din Blăși, ce ni se trimite, pörtă următorul titlu:

„*Raport despre instituturile de învățământ gr. cat. din Balázsfalva-Blăși: Gim-*

nasiul superior, institutul pedagogic, școlă de aplicație, școlă de fete, școlă pentru învățarea de meserii și negustorii și asilul de copii pe anul școlastic 1903—1904”. *Balázsfalva-Blăși*. Tipografia seminarului archidiecezan. Are 128 pagini.

Resumăm datele privitoare la gimnasiu:

Anul acesta anuarul nu publică vr'un studiu.

Corpul didactic de la gimnasiu este compus din 17 profesori pentru studiile ordinare și 4 pentru cele extraordinare. (Cantul bisericesc, musica vocală și instrumentală, desenul, gimnastica).

Directorul gimnasiului este d-l canonic *Iosif Hossu*, ér nestorul profesorilor este d-l *Silvestru Nestor* cu 31 ani de serviciu Profesorii pe lângă calificatiunea filosofică au și studii teologice și 11 sunt hirotoniți ca preoți, 6 absolvenți în teologie și numai profesorul de geometrie și desen este mirin. Chiar și profesorul de gimnastică încă e absolvent în teologie.

Numărul orelor pe săptămână a fost 240, dintre care 40 se revin limbii latine, 27 limbii maghiare, 26 limbii române, 23 matematicii. Cele mai puține ore le are filosofia (2), caligrafia (2) și geografia (6).

Biblioteca lui *Silvestru Nestor* raportează despre biblioteca gimnasiului, care are 5697 volume de cărți științifice-literare, 565 v. foi periodice și 1983 diverse.

Tinerimea gimnasiului din cursul superior a avut de asemenea biblioteca sa al cărei custode *Dr. I. Rațiu* raportează, că la finea anului școlar această bibliotecă avea 2662 volume.

În cursul inferior fie-care clasă și-a avut biblioteca sa deosebită.

Societatea de lectură a avut 109 membri ordinari, a ținut 30 ședințe și o ședință festivă. Membrii au dezvoltat o intensivă activitate literară.

Muzeul de naturale are 143 tabele zoologice; animale în spirit, uscate și umplute 4254; tabele botanice 178; plante uscate, bucăți de lemne, imitațiuni de bureți 4500. Colectiunea de melci și scoici 10.000 bucăți. Custode *Dr. Chețianu*.

În muzeul de fizică și chimie sunt 280 aparate și 11 tabele pentru fizică, și 68 aparate și 75 materiale pentru chimie. Custode *E. Viciu*.

Gimnasiul a avut un observator meteorologic (conducător *Pantea*), un muzeu de archeologie, istorie și geografie (custode *O. Bonfinu*), un muzeu de geografie, sală de gimnastică, sală de desen și o grădina botanică.

Dintre elevi 77 au avut burse în suma totală de 10.864 corone. Alți 182 elevi au fost împărțiiți în beneficii de pâne.

În internatul *Vancean* au fost 101 elevi.

Pentru ajutorarea elevilor bolnavi este un fond de 18.955 corone.

Pentru masa studenților s'a colectat până acum 15.110 corone 41 b.

Elevii au format cor și orchestră sub conducerea profesorului de musică *I. Mureșianu*.

Elevii au făcut mai multe excursiuni sub conducerea profesorilor.

Elevii au fost după naționalitate 498 Români și 10 Maghiari, după confesiune: 408 gr. cat., 89 gr. or., 4 rom. cat., 2 ref. și 5 jidovi.

Războiul universal.

Dilele trecute a apărut o broșură sub titlul „*Der Weltkrieg*” (Războiul universal) scrisă de căpitanul saxon *Niemann*. El descrie foarte interesant viitorul război, care se va întâmpla între Anglia de-oparte și între Rusia, Franța și Germania de altă parte. Etă conținutul broșurei:

Din cauza continuelor amenințări în Asia centrală, Anglia va declara război Rusiei. Rusia va invita pe Franța să lupte alături de ea în acest război. Germania esiteză la început, însă noul cancelar german, un fost ofițer din Hanovera, îndemnă pe împăratul *Wilhelm II* să ia parte și el la război. După lungi sfături, Germania intră în dupla alianță și prinde arma contra Angliei. Rușii vor începe războiul în Asia și după lupte numeroase memorabile scot pe Englesi din India, pe când flotele unite germană și francesă dobndesc o strălucită victorie navală sub conducerea prințului prusian *Henric*. Urmarea acestei lupte va fi debarcarea armatei franceso-germane sub comanda împăratului *Wilhelm II* pe cóstele Britaniei. *Wilhelm*

II va bate trupele englese, cari vor să reziste, și sfirșitul luptelor va fi intrarea victorioasă a lui *Wilhelm II* în Londra în fruntea trupelor germane și francese. Anglia, care nu mai are nici flotă, nici soldați, se rógă de pace. În Haga se va ține un congres, care va stabili condițiunile de pace foarte onerose pentru națiunea învinsă. India va deveni a Rusiei; Franța, care nici că se pôte gândi la *Alsația-Lorena*, ia *Belgia* și *Egiptul*; Spania va recăpeta *Gibraltarul*. *Macedonia* independentă va deveni un stat sub conducerea unui *Habsburg*. *Transvaalul* va deveni țăară republică. Germania va lua *Zanzibar* și golful *Baina*. Țările de jos se vor alia cu Germania.

Acesta e conținutul broșurei, care chiar decât n'ar deștepta un deosebit interes, totuși dă materie de gândit capetelor, cari se ocupă cu viitorul statelor și națiunilor.

NECROLOG. Subscriși cu adenoă durere anunțăm repausarea iubitului soț, tată, frate, fiu, cumnat și afin *Vasiliu Viciu*, proprietar în *Nirasteu*, care după un morb scurt și greu în etate de 48 ani și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului azi la 3 ore p. m. Rămășițele pământesci se vor așeza spre odihnă eternă în 22 Iulie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în cimitierul gr. cat. din loc.

Nirașleu, 20 Iulie 1904. Ana Viciu n. Covrig ca soție, Luisa și *Alexandrina* ca fice, v. *Rosalia Viciu* ca mamă, *Alexandru Viciu*, Luisa măr. *Bonfiniu* ca frate și soră.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 21 Iulie. *Kuropatkin* telegrafiază Țarului: În 18 Iulie d. a. forțe considerabile japoneze au fost vădute în marș spre *Sikoyan*. Trupele rusesci au rezistat timp de două zile, apoi s'au retras în direcția satului *Kucia*.

Londra, 21 Iulie. De la cartierul principal al lui *Kuroki* din pasul *Motien*, se anunță, că la 19 Iulie Japonesii au așteptat un mare atac al Rușilor. Rușii nedând atacul, Japonesii au înaintat la aripa dreaptă și la *Ciankun* s'au ciocnit cu Rușii. Acestia s'au retras, dér au primit întărirea și lupta s'a reînceput.

Port-Arthur, 21 Iulie Trupele japoneze au încetat cu ofensiva contra *Port-Arthurului*. Ele se mărginesc a apăra și întări pozițiunile cucerite și fac pregătiri pentru atacul general, care se crede, că va urma pe la finele lunii curente. Armata japoneză care asediază *Port-Arthurul* e actualmente de 80.000. Prin Kinciu însă mereu sosesc întărirea.

Londra, 21 Iulie. Comerțul pe mare a încetat. Marile firme industriale rețin mărfurile destinate a fi esportate. Efectele la bursă au căzut repentin. Consiliul de ministri a desbătut timp de mai multe ore asupra măsurilor ce sunt a se lua.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof,

stațiune de tren și postă *Brunn-Maria-Enzersdorf*, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electrisare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“), de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca. renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colónă român. În iernă anulului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiy ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acesta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au eșecutat acest dans în toamă după regulile și prescrierile originale, cum s'a eșecutat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furiașat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Românii acest dans de colónă român să pōtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note tōte mișcările dansului după tactele muzice. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-déuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cōle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pōte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 22 Iulie 1904.

Măsura sên greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	15	80
"	Grău mijlociu	15	80
"	Grău mai slab	15	20
"	Grău amestecat	11	30
"	Săcară frumosă.	9	10
"	Săcară mijlociă.	9	—
"	Orz frumos	8	70
"	Orz mijlociu.	8	40
"	Ovės frumos.	6	50
"	Ovės mijlociu	6	10
"	Cucuruz	10	—
"	Mălaiu (meiū)	8	30
"	Mazăre.	16	20
"	Linte	16	—
"	Fasole	14	—
"	Sămēntă de in	15	—
"	Sămēntă de cânepă	7	50
"	Cartofi.	8	—
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	20
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de oerbec.	—	80
100 kil.	Sēu de vită prospēt.	40	—
"	Sēu de vită topit.	60	—

Tērgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 18 Iulie n. de 36.627 capete, la 19 Iulie au intrat 100 capete și au eșit 322 capete rămânēnd la 20 Iulie n. un număr de 36.874 capete.

Se notēză marfa ungerescă: veche

grea dela — — — fil. tinēră grea dela 113—114 fil., de mijloc dela 114—115 fil. ușōră dela 115—116 fil. — Sērbescă grea 113—115 fil., de mijloc 112—113 fil., ușōră 112—113 fil. kilogramul

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Iulie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.70
Renta de corōne ung. 4%	97.15
Impr. cail. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.85
Impr. cail. fer. ung. în argint 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	9-80
Impr. ung. ou premii	206.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.25
Renta de hârtie austr.	99.25
Renta de argint austr.	99.20
Renta de aur austr.	118.65
Rente de corōne austr. 4%	99.35
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.—
Losuri din 1860.	153.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.06
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	747.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	636.25
Napoleondori	19.08
Mărci imperiale germane.	117 17 1/2
London vista	239.72
Paris vista.	95.05
Note italiene	95.05 1/2

Nr. 1898—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Casele moștenitorilor după Nicolae Mocanu situate în Brassó cetate, strada castelului Nr. 50—52 indu-se în cărțile funduare ale orașului Brassó, 31 și 32 Nr. Top. 4896, 4897, 4898, 4899, se vor vinde la licitație, publică orală, sub vinde oferte, Sâmbătă în 27 August 1904. s. n. la 9 ore a. m. cancelaria oficiului orfanal strada Porți Nr. 63.

Oferte în scris se fac timbrate cu una cor. și provēdute cu vadiu de 5% după suma oferită, care se vor primi până în 27 August 1904 la orele 9 a. m. de cătră conducătorul oficiului orfanal orășenesc. Tot acolo se pōte vedea și condițiunile licitației și a vëndărei.

Brassó. Din ședința oficiului orfanal orășenesc ținută în 14 Iulie. 1904.

(1431, 1--3)

FENYVESI M. LAJOS

Brașov, strada Vămii nr. 21,

în casele D-lui Garoiu.

Magazin de Modă,

pentru Dame și bărbați

se va deschide în luna lui August.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutiă este provēdută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bole femeesoi a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corōne 2. — Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătōrescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare suclă este provēdută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fōrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle originale plumbate, Corōne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sâpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corōne 1.80. Pie-care bucată de sâpun, pentru copii este provēdută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlinc prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anunit preparatele provēdute cu iscălituru și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Nepoșii.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.	Sosirea trenurilor în Brașov:
<p style="text-align: center;">Dela Brașov la Budapesta:</p> <p>I. Trenul mixt la ora 5-32 min. dimin.</p> <p>II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 6. 2-45 m. p. m.</p> <p>III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. sēra.</p> <p>IV. Tr. accel. p. Aiad la orele 10-26 m. sēra.</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la Bucuresci:</p> <p>I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.</p> <p>II. Tren accel. la orele 5-14 m. dim.</p> <p>III. Trenul mixt la orele 11-35 m. a. m.</p> <p>IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).</p> <p>V. Tren mixt la orele 6-50 sēra. (* Cerculă numai până în Predeal)</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:</p> <p>I. Trenul de pers. la ora 5.25 min. dim.*</p> <p>II. Trenul mixt la ora 8-45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).</p> <p>III. Trenul de per. la ora 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la Zērnesci (gara Bartolomeiu)</p> <p>I. Trenul mixt la ora 9-2 min a. m.</p> <p>II. Trenul mixt la ora 3-14 min. p. m.</p> <p>III. Trenul mixt la ora 9-47 m. sēra.</p> <p>IV. Trenul mixt la ora 6-14 m. dim. (Nu mai dela Iunie Dumineca și în serbători).</p>	<p style="text-align: center;">Dela Budapesta la Brașov:</p> <p>I. Tren acc. p. Aiad la orele 5-07 m. dim.</p> <p>II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim.</p> <p>III. Tr. accel. peste Clușiu la 6. 2-9 m. p. m.</p> <p>IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. sēra.</p> <p style="text-align: center;">Dela Bucuresci la Brașov:</p> <p>I. Trenul accel. la ora 2.18 min. p. m.</p> <p>II. Trenul mixt. la ora 9-18 min. sēra.</p> <p>III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.</p> <p>IV. Tren. de pers. la ora 7-41 min. dim. (care circulă numai dela Predeal).</p> <p>V. Tr. accel. la orele 10-14 m. sēra.</p> <p style="text-align: center;">Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov</p> <p>I. Trenul de persoane la ore 8-25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Szereda)</p> <p>II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).</p> <p>III. Trenul mixt, la ora 6-10 m. sēra. *)</p> <p>IV. Tren de pers. la orele 10.01 m. sēra. *) (* au legătură dela Tușnad.)</p> <p style="text-align: center;">Dela Zērnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)</p> <p>I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.</p> <p>II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.</p> <p>III. Trenul mixt la ora 7-43 sēra.</p>

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In casul pu-

blicării unui anuiciu mai mult de odată se face scādēmēt, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi. istr. „Gazetei Trans-

CONCERT

înaintea COFETĂRIEI de sub Tēmpa

a D-lui Gustav Seidel,

Sâmbătă și Duminecă

dela 7 1/2 ore până la 9 ore a. m.